

Avantprojecte de llei sobre els centres de culte o de reunió amb fins religiosos

Preàmbul

Catalunya es troba en procés de creixement demogràfic i urbanístic. Molts municipis experimenten un augment progressiu de població i neixen nous barris i zones d'habitatges. Juntament amb aquest fet, la realitat religiosa de Catalunya és cada dia més plural, en part pel fenomen de la immigració. Així ho demostra el mapa dels centres de culte que la Generalitat presenta periòdicament: tretze grans confessions religioses conviuen en el nostre país, i moltes d'aquestes contenen també una diversitat interna.

La nova situació planteja nous reptes i demana noves respostes. En alguns casos, la mera manca de coneixement de la tradició dels altres ha generat por i prejudicis, que han desaparegut amb la relació entre les persones. Algunes Ordenances i alguna moratòria municipals han dificultat l'exercici del dret de llibertat de religió, i han afavorit les condicions precàries d'alguns centres de culte.

El buit legal existent fins ara sobre aquests centres ha provocat disparitat de criteris entre els Ajuntaments a l'hora de concedir llicències, des de l'aplicació rigorosa de la llei de la policia d'espectacles i de locals de pública concurrència (que, d'altra banda, no contempla els centres de culte) fins a l'absència d'exigència de mesures de seguretat, avui considerades necessàries. En alguns casos, aquesta disparitat ha desorientat els responsables dels centres de culte, i alguns han demanat la unificació de criteris.

El dret de llibertat religiosa i de culte és un dels drets fonamentals reconeguts a l'article 16 de la Constitució i regulat per la Llei Orgànica de Llibertat Religiosa, de 5 de juliol de 1980. Alhora, aquesta llei estableix que l'únic límit d'aquest dret és "la protecció del dret dels altres a l'exercici de les seves llibertats públiques i drets fonamentals, així com la salvaguarda de la seguretat, de la salut i de la moralitat pública, elements constitutius de l'ordre públic protegit per la llei en l'àmbit d'una societat democràtica". L'article 16 de la Constitució preveu també relacions de cooperació entre els poders públics i les confessions religioses.

És evident, doncs, que ni el dret urbanístic ni el dret administratiu municipal no limiten *per se* el dret fonamental de llibertat religiosa, i que les autoritats locals no poden imposar més limitacions que les imprescindibles per a l'interès públic.

Des del punt de vista competencial, l'article 161 de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya reconeix a la Generalitat competència exclusiva en matèria d'entitats religioses que compleixin llur activitat a Catalunya, que inclou, en tot cas, l'establiment de mecanismes de col·laboració i de cooperació per a l'acompliment de llurs activitats en l'àmbit de les competències de la Generalitat. Així mateix, l'article 149 del mateix Estatut atorga a la Generalitat competència exclusiva, entre d'altres, en relació amb l'ordenació del territori i l'urbanisme.

De conformitat amb tot això, aquesta llei parteix del reconeixement del dret fonamental de llibertat religiosa i té com a finalitat garantir del dret de llibertat de culte; donar suport als Alcaldes a l'hora de facilitar l'exercici d'aquest dret; vetllar per unes condicions adequades de seguretat –i alhora proporcionades a l'activitat–, d'higiene i de dignitat dels locals de culte, i també per evitar possibles molèsties a terceres persones. Alhora, evita causar problemes als centres de culte que ja presten els seus serveis sense dificultats.

L'aportació d'aquesta llei a la garantia de l'exercici del dret de llibertat de culte consisteix a establir que els plans d'ordenació urbanística municipal han de preveure sòls amb la qualificació de sistema d'equipament comunitari on s'admetin els usos de caràcter religiós i/o destinar terrenys específicament per a aquest ús. L'obertura de locals de culte és un dret que han de vetllar les Administracions.

PROPOSTA DE LA DGAR. 25.10.07

Per salvaguardar les condicions tècniques de seguretat i d'higiene necessàries en un centre de culte, la llei preveu l'elaboració d'un reglament que ha de detallar aquestes condicions. Malgrat que tot local de pública concurrència requereix mesures de seguretat, és clar que el tipus d'activitat que es porta a terme en un centre de culte no és comparable a la d'un espectacle

La llicència que aquesta llei estableix no té per objecte donar permís per a l'activitat religiosa en si, que és un dret fonamental, sinó garantir que l'ús del local concret per al qual s'atorga reuneix les condicions tècniques adequades al tipus d'activitat que s'hi ha de desenvolupar.

Ahora, aquesta llicència ha de garantir, en cas que sigui necessari, i segons el tipus d'activitat vinculada a la pràctica del culte que s'hi hagi de realitzar, que el local corresponent està preparat per evitar causar molèsties a terceres persones.

Finalment, i per no crear dificultats innecessàries, les disposicions addicionals i transitòries estableixen un règim específic per tal d'evitar que aquesta regulació dels centres de culte signifiqui un perjudici per a aquelles entitats que disposen de locals que ja presten els seus serveis religiosos des de fa temps amb normalitat i sense problemes, i preveuen ajuts per a l'adaptació dels locals a les prescripcions d'aquesta llei.

Així, i des de la laïcitat, aquesta llei vol regular els centres de culte en termes de neutralitat i amb l'única finalitat de facilitar l'exercici del culte i de preservar la seguretat i la salubritat dels locals i els drets fonamentals de tots els ciutadans relatius a l'ordre públic. D'aquesta manera, vol enfortir uns valors que ja caracteritzen l'espai comú de la nostra societat: la convivència, el respecte a la pluralitat, la igualtat en drets democràtics i la responsabilitat de tots els ciutadans, sense discriminacions de cap mena, a la construcció nacional de Catalunya.

Títol preliminar

Article 1

Objecte de la Llei

Aquesta llei té per objecte garantir l'aplicació real i efectiva del dret de les Esglésies, Comunitats i Confessions religioses a establir centres de culte o de reunió que siguin de concurrència pública amb fins religiosos; i, per tal de fer efectiu aquest dret, estableix l'obligatorietat de preveure en els plans d'ordenació urbanística municipal sòls on s'admeti o s'assigni l'ús religiós. També regula la llicència municipal d'activitats d'ús de centres de culte per tal de garantir la seguretat de les persones i les condicions adients de salubritat d'aquests centres.

Article 2

Àmbit d'aplicació

1. Aquesta llei s'aplica als centres de culte o de reunió de pública concurrència amb fins religiosos, inclosos en l'àmbit de la Llei Orgànica 7/1980, de 5 de juliol, de llibertat religiosa i a l'ús amb finalitats religioses, amb caràcter esporàdic, d'equipaments o d'espais de titularitat pública no destinats, amb caràcter habitual, a aquest tipus de finalitats.

2. Queden fora de l'àmbit d'aplicació d'aquesta llei els llocs de culte o de reunió amb fins religiosos ubicats en centres hospitalaris, tanatoris i centres penitenciaris o els situats en espais de titularitat pública o privada destinats a altres activitats principals.

Article 3

Definició de centre de culte o reunió

PROPOSTA DE LA DGAR. 25.10.07

Als efectes d'aquesta Llei i de les disposicions que la despleguin, s'entén per centres de culte o de reunió amb fins religiosos, aquells edificis o locals, de concurrència pública, siguin de titularitat pública o privada, destinats principalment i de forma permanent a l'exercici col·lectiu d'activitats de culte i/o de formació o assistència religiosa.

Títol primer. Ordenació urbanística

Article 4

Fixació d'usos religiosos en els plans d'ordenació urbanística municipal

Els plans d'ordenació urbanística municipal han de preveure sòls amb la qualificació de sistema d'equipament comunitari on s'admetin els usos de caràcter religiós de nova implantació i/o destinar terrenys específicament a aquest ús.

Article 5

Assignació d'ús

Als efectes de l'assignació de l'ús religiós als sòls qualificats d'equipament comunitari, s'aplica la legislació urbanística.

Article 6

Participació de les confessions religioses en la formulació del planejament urbanístic

Les confessions religioses participen en el procés de formulació del planejament urbanístic, als efectes de conèixer i poder preveure les necessitats existents en relació a la construcció de llocs de culte, mitjançant els canals que estableixen els programes de participació ciutadana dels plans d'ordenació urbanística municipal i mitjançant la participació en els terminis d'informació pública que estableix la legislació urbanística per a la tramitació del planejament urbanístic.

Article 7

Ús esporàdic d'equipaments o espais de titularitat pública amb finalitats religioses

Les Administracions públiques garanteixen un tracte igualitari i no discriminatori en les cessions d'ús d'equipaments públics i d'espais públics, d'ús privatiu del domini públic, d'ocupació temporal de la via pública o d'ús de béns patrimonials a les comunitats religioses per a dur a terme activitats esporàdiques de caràcter religiós.

Títol segon. Intervenció administrativa sobre els centres de culte o de reunió amb fins religiosos

Article 8

Marc normatiu d'aplicació comuna

L'establiment i l'inici d'activitats d'un centre de culte o de reunió amb fins religiosos, està subjecte al que s'estableix en els Capítols 1, 2 i 3 d'aquest Títol.

Capítol 1. Llicència municipal d'activitats d'ús de centres de culte

Article 9

PROPOSTA DE LA DGAR. 25.10.07

Condicions materials o tècniques d'obligat compliment pels llocs de culte

Els centres de culte o de reunió amb fins religiosos, de concurrència pública, han de tenir les condicions tècniques i materials necessàries per a garantir la seguretat dels usuaris i la higiene de les instal·lacions, evitar molèsties a tercers i efectes negatius a l'entorn. En tot cas, aquestes condicions han d'ésser adequades i proporcionals per tal de no impedir ni dificultar l'activitat que es realitza en els esmentats centres de culte.

El Govern de la Generalitat desplegarà reglamentàriament les condicions tècniques que han de complir els llocs de culte o de reunió amb fins religiosos de concurrència pública.

Article 10

Llicència municipal d'activitats d'ús de centres de culte

1.-Per a iniciar les activitats d'un nou lloc de culte, de concurrència pública, s'ha d'obtenir prèviament una llicència municipal d'activitats d'ús de centres de culte.

2.-Sempre que en un local per al qual s'hagués atorgat llicència municipal d'activitats d'ús de centres de culte es dugui a terme qualsevol acció considerada obra major que requereix llicència urbanística, caldrà sol·licitar de nou la llicència municipal d'activitats d'ús de centres de culte o, de forma simultània, aquesta la llicència adaptada a la nova configuració que resulti de les obres realitzades.

3.- En cas que els supòsits sotmesos a llicència municipal d'activitats d'ús de centres de culte, de conformitat amb aquest precepte, requereixin a la vegada llicència urbanística la persona peticionària o promotora, que ho farà en nom de la corresponent Església, Comunitat o Confessió religiosa, ha de sol·licitar ambdues llicències en una sola instància, acompanyada d'un projecte únic que haurà d'acreditar el compliment de la normativa urbanística aplicable. En tot cas, la llicència urbanística ha de ser prèvia a la llicència d'activitats d'ús de centres de culte.

Article 11

Mesures sense caràcter sancionador

1. Amb l'exclusiva finalitat de preservar la seguretat i la salubritat pública i en casos de perill imminent, l'alcalde pot ordenar, mitjançant resolució i amb l'audiència prèvia de l'interessat, el tancament dels locals de concurrència pública que no disposin de llicència municipal d'activitat d'activitats d'ús de centres de culte o que infringeixen les normes sobre el local i instal·lacions exigides per garantir la seguretat i la salubritat del local, fins que es rectifiquin els defectes observats o s'acompleixen els requisits legals o reglamentaris exigits, sense que aquestes mesures tinguin caràcter de sanció.

2. Tan bon punt siguin esmenats els defectes es tramita l'atorgament de la corresponent llicència

3. Sempre que resti garantida la seguretat de les persones, l'alcalde pot ordenar la substitució de la mesura de tancament de l'establiment pel precinte de part de les seves instal·lacions.

Capítol 2. Llicències urbanístiques i altres autoritzacions

Article 12

Llicències urbanístiques

Els locals de culte es sotmeten al règim general que regula les llicències urbanístiques.

PROPOSTA DE LA DGAR. 25.10.07

Les llicències urbanístiques s'atorguen d'acord amb la legislació vigent en matèria d'urbanisme, el planejament urbanístic i les ordenances municipals.

En conseqüència, els municipis han de subjectar a llicència urbanística, en els termes previstos en la normativa vigent en matèria de llicències urbanístiques, el planejament urbanístic i les ordenances municipals corresponents, les obres de construcció i edificació de nous locals de culte, així com les d'ampliació, reforma, modificació o rehabilitació d'edificis, construccions i instal·lacions preexistents; la primera utilització i ocupació dels edificis destinats a locals de culte, el canvi d'ús dels edificis i de les instal·lacions, quan l'establiment del lloc de culte es fa en una edificació preexistent, destinada a l'exercici d'altres activitats.

El procediment i la competència per a atorgar i denegar les llicències urbanístiques s'ajusta al que estableix la normativa de règim local.

Article 13

Estudi d'impacte acústic

Els Centres de Culte han de complir amb les disposicions de la Llei 16/2002, de 28 de juny de protecció contra la contaminació acústica. Reglamentàriament es regulen les limitacions acústiques dels centres de culte.

Article 14

Altres autoritzacions

En funció d'altres activitats concretes que es puguin desenvolupar en els centres de culte, aquests centres han de disposar de les autoritzacions previstes per la normativa sectorial que resulti d'aplicació.

Capítol 3. Disposicions comunes

Article 15

Expedient únic

1. La llicència urbanística corresponent i la llicència municipal d'activitat per a l'ús dels centres de culte s'han de tramitar, si s'escau, en un sol expedient, sens perjudici que hagi de presentar-se la documentació tècnica que correspongui a cadascuna d'aquestes.
2. La persona interessada pot sol·licitar també ambdues llicències en una sola instància, presentant la documentació tècnica corresponent, la qual pot ser objecte d'unificació en un sol expedient.
3. Quan per a l'atorgament d'una llicència sigui necessari comptar amb certificacions, informes o altres documents previs que emanin de la mateixa entitat local, l'oficina que tramiti l'expedient principal els ha de demanar directament i ho ha de comunicar així a l'interessat.

Disposicions transitòries

Primera

1. L'exigència que estableix l'article 4 és d'aplicació als plans d'ordenació urbanística municipal que, a l'entrada en vigor del Títol primer d'aquesta Llei, no hagin estat encara objecte de resolució definitiva.

PROPOSTA DE LA DGAR. 25.10.07

2. En els municipis sense pla d'ordenació urbanística municipal adaptat a les determinacions de l'article 4, les modificacions del planejament urbanístic que s'aprovin inicialment amb posterioritat a l'entrada en vigor del Títol primer d'aquesta Llei, han de donar compliment a allò que disposa l'article 4, quan per raó del contingut de la modificació sigui factible de fer-ho.

3. En qualsevol cas, en el termini màxim de deu anys, els municipis han d'adequar el seu planejament general a les determinacions de l'article 4.

Segona

Mentre no s'aprova el Reglament a què fa referència l'article 9 de la present Llei, els Ajuntaments atorgaran autoritzacions provisionals d'obertura per als nous centres de culte sempre que s'acrediti la seguretat de les persones assistents i aquelles altres mesures necessàries per evitar molèsties a terceres persones. Aquests extrems es faran constar en el corresponent expedient. Les citades autoritzacions que es poden atorgar d'ofici o a sol·licitud de l'interessat, només tenen validesa per un termini de sis mesos i només són prorrogables una sola vegada per sis mesos més. Transcorregut aquest segon termini, l'autorització provisional queda sense efecte i caldrà tramitar la corresponent sol·licitud de llicències en els termes establerts en aquesta Llei, llevat que no s'hagi donat compliment a allò que s'estableix en la disposició final primera, cosa que comportarà que l'autorització provisional es mantingui vigent fins a l'aprovació del Reglament a què fa referència l'article 9 esmentat.

Disposicions addicionals

Primera

El que s'estableix en la Llei present s'entén sens perjudici dels Acords subscrits amb la Santa Seu i de les normes amb rang de Llei que aproven els Acords de Cooperació signats amb les Esglésies, Confessions i Comunitats religioses.

Segona

Per poder sol·licitar la llicència urbanística, la llicència municipal d'activitats d'ús de centres de culte i l'ús esporàdic a què fa referència l'article 7, les Esglésies, les Confessions i les Comunitats religioses que acompleixin la seva activitat a Catalunya acreditaran la seva inscripció en el Registre estatal d'Entitats Religioses directament o, si s'escau per mitjà de l'òrgan competent de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, sens perjudici del que disposa l'article 1, 2 de l'Acord amb la Santa Seu sobre assumptes jurídics.

Tercera

Els centres de culte que es trobin inclosos en l'Inventari del Patrimoni Cultural Català es regiran pel que estableix la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del Patrimoni Cultural Català i no se'ls aplica la Llei present.

Quarta

Els Ajuntaments podran atorgar les corresponents llicències que regula aquesta Llei a aquells centres de culte de concurrència pública, existents en el moment de l'aprovació d'aquesta Llei no inclosos en l'apartat anterior però en els quals es duguin a terme activitats de culte malgrat que les seves característiques arquitectòniques no permetin complir plenament les condicions tècniques que s'estableixin per als nous centres, sempre que, de conformitat amb el que s'estableixi amb caràcter excepcional en el reglament a què fa referència l'article 9 de la present Llei, s'acrediti que resta garantida la seguretat de les persones i es determinin les mesures alternatives necessàries. En qualsevol cas, aquesta adaptació i l'atorgament de la corresponent llicència s'haurà de produir en el termini màxim de cinc anys a partir de l'aprovació del susdit reglament.

Cinquena

El Govern de la Generalitat d'acord amb les seves disponibilitats podrà atorgar ajuts, d'acord amb el procediment legalment establert, destinats a coadjuvar a l'adaptació dels locals existents a les prescripcions d'aquesta llei i el seu desplegament reglamentari.

Sisena

Per a l'establiment de centres de culte, les Administracions no poden exigir més llicències que les que estableix aquesta llei.

Disposicions finals

Primera. El Govern de la Generalitat, en el termini d'un any des de l'entrada en vigor d'aquesta llei, haurà d'aprovar el Reglament que la desenvolupi.

Segona. El títol preliminar i el títol primer d'aquesta llei entraran en vigor en el termini de vint dies a partir de la seva publicació en el Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya. El títol segon entrarà en vigor l'endemà de la publicació al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya del Reglament que ha d'aprovar el Govern.

ESBORRANY